

opusdei.org

21. Što apokrifna evanđelja kažu?

54 pitanja i odgovora o Isusu Kristu, pripremljenih od tima katoličkih teologa sa sveučilišta Navarra. Ovo je pitanje br. 21 „Što kažu apokrifna evanđelja?“

23.10.2009.

Prethodna pitanja

Postoje tri tipa apokrifnih evanđelja koja su postala česta u Crkvi od II stoljeća nadalje:

> ona od kojih je svega nekoliko fragmenata papirusa ostalo i koja u velikoj mjeri oslikavaju kanonska evanđelja

> ona koja su sačuvana u potpunosti, i pripovijedaju pobožne priče koje se odnose na život našeg Gospodina i Blažene Djevice Marije

> ona koja su stavljena pod ime apostola, ali šire doktrine protivne onome što je Crkva smatrala istinitim, prema apostolskoj tradiciji.

Postoji par primjera prvog tipa i jedva da kažu što novo, možda jer se malo zna o njihovom sadržaju.

> Jedan takav primjer je "Petrovo evanđelje", koje pripovijeda muku našeg Gospodina.

Od drugog tipa, najstarije je tzv. "Dječje evanđelje po Jakovu"

> Ovaj dokument pripovijeda kako je Blažena Djevica Marija bila u Hramu od svoje treće godine i kako je sveti Josip, koji je bio udovac, bio određen da se brine za nju od njene dvanaeste godine. Svećenici hrama su sabrali sve udovce skupa i Josip je bio onaj koji je odabran nakon što se golubica čudesno pojavila iz njegovog štapa.

> Kasnija apokrifna evanđelja poput "Pseudo Mateja" također sadržavaju ovu priču, kazujući da je štap čudesno procvao.

> "Dječje evanđelje" također opisuje rođenje Isusa dok je sveti Josip bio na svom putu u Betlehem sa Marijom. Kazuje nam da je sveti Patrijarh tražio porodilju koja je potvrdila nevinost naše Gospe nakon porođaja.

> Na sličan način, druga apokrifna evanđelja poput "Rođenja Marijinog" pripovijedaju kako se naša Gospa

rodila Joakimu i Ani kad su bili već uznapredovali u godinama.

> Djetinjstvo našeg Gospodina i čuda koja je učinio kao dijete, kazuju se u "Pseudoevandelju po Tomi".

> Smrt svetog Josipa je glavna tema "Povijesti Josipa drvodjelje".

> U kasnijim arapskim apokrifnim evanđeljima djetinjstva čitamo o Tri mudraca i dana su nam njihova imena u etiopskom tekstu.

> Veoma voljen motiv drugih apokrifnih evanđelja, poput "Knjige odmora" ili "Pseudo Melitona", je smrt i Uzdignuće Blažene Djevice Marije, gdje nam se kaže da je umrla okružena apostolima, te kako ju je naš Gospodin uzeo na nebeskim kočijama.

> Sve ove pobožne legende su imale široku cirkulaciju tokom srednjeg

vijeka i služila su kao inspiracija mnogim umjetnicima.

Treći tip apokrifnih evanđelja su sadržavali heretičke doktrine.

> Rani crkveni oci su ih citirali ne bi li ih opovrgnuli, i imenovali su ih ili po autoru, poput Markonija, Bazilideja ili Valentina ili prema njihovoj namijenjenoj publici poput Židova ili Egipćana.

> U drugim slučajevima, ti isti rani crkveni Oci su optuživali ove heretike da su razlagali svoje doktrine pod imenima apostola poput Jakova ili Tome.

> Informacije dobivene od crkvenih otaca su potvrđene otkrićem nekih četrdeset "gnostičkih" radova u Nag Hamadiju (Egipat) 1945. Oni uglavnom sadržavaju Isusova tajna otkrivenja, i nemaju bilo kakav tip pouzdanosti. Ona teže da zamišljaju Boga Stvoritelja kao nižeg i

nepristupačnoga boga (demijurga) te tvrde da je zadobivanje spasenja, s čovječje strane, moguće uslijed spoznaje božanskih izvora.

Bibliografía: Aurelio de Santos, *Los evangelios apócrifos*. BAC. Madrid 1993 (octava edición).

Gonzalo Aranda

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/21-sto-apokrifna-evanelja-
kazu/](https://opusdei.org/hr-hr/article/21-sto-apokrifna-evanelja-kazu/) (15.04.2025.)